

Силабус навчальної дисципліни

КОМЕРЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ТОВАРОЗНАВСТВО

підготовки бакалавра

(назва освітнього ступеня)

спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

(назва спеціальності)

освітньо-професійної програми
«Підприємницька діяльність»

(назва освітньої програми)

Статус дисципліни	нормативна
Мова навчання	українська
Факультет	Економічний
Кафедра	Фінансів, економіки та підприємництва
Контакти кафедри	Висотний корпус, к. В-1007, тел. 073 183 14 31, електронна адреса e.and.p@pgasa.dp.ua
Викладачі-розробники	Ступнікер Ганна Леонідівна, к.е.н, доцент
Контакти викладачів	stupniker.hanna@pdaba.edu.ua тел. 0677636712
Розклад занять	розклад занять на сайті академії https://pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/EK/K4/ROZKLAD.HTML
Консультації	Сторінка кафедри на сайті https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2022/10/Graf.pdf

Анотація навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Комерційна діяльність та товарознавство» є формування системи теоретичних і прикладних знань та компетенцій з питань функціонування, розвитку та регулювання комерційної діяльності з врахуванням особливостей кожної групи товарів та їх споживчої цінності.

	Години	Кредити	Семестр
			VII
лекції	30	3,5	30
лабораторні роботи	-		
практичні заняття	22		22
Самостійна робота, у т.ч:	53		53
підготовка до аудиторних занять	8		8
підготовка до контрольних заходів	5		5
виконання курсового проєкту або роботи			
виконання індивідуальних завдань	5		5
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	5		5
підготовка до екзамену	30		30
Форма підсумкового контролю			Екзамен

Мета дисципліни: формування у студентів системи теоретичних і прикладних знань на основі вивчення та осмислення актуальних тенденцій розвитку, функціонування та регулювання комерційної діяльності в умовах ринкових відносин, методологічних засад товарознавства, а також застосування сучасних підходів до визначення споживчої цінності товарів та послуг.

Завдання дисципліни: охарактеризувати основні закономірності комерційної діяльності, що дозволить приймати адекватні управлінські рішення з питань мінімізації ризикованості комерційних операцій, вибору перспективних ринків збуту для відповідних товарних груп; висвітлити сучасні проблеми вітчизняного ринку товарів та послуг; сформулювати практичні навички щодо планування, нормування та організації стандартизації та сертифікації виробничих процесів, товарів та послуг; надати знання з питань оцінки якості, експертизи товарів; дослідити механізм ідентифікації товару та його захисту від фальсифікацій.

Пререквізити дисципліни: «Вступ до спеціальності», «Економіка підприємства», «Гроші та кредит».

Постреквізити дисципліни: «Обґрунтування та експертиза бізнес-проектів», «Торгівельне підприємництво», «Електронна комерція».

Компетентності:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Спеціальні компетентності:

СК1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.

СК10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.

Заплановані результати навчання (відповідно до освітньо-професійної програми СВО ПДАБА- 076-2020 «Підприємницька діяльність»):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

РН2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

РН12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

РН15. Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів

PH20. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с/р
Змістовий модуль 1. Комерційна діяльність					
Сутність, роль та особливості комерційної діяльності	4	2	-		2
Комерційна діяльність на оптовому ринку товарів та послуг	8	4	2		
Комерційна діяльність у роздрібній торгівлі	8	4	2		
Комерційна діяльність в торговельно-посередницьких структурах	8	4	2		
Форми та методи досягнення комерційного успіху	6	2	2		
Разом за змістовим модулем 1	34	16	8		10
Змістовий модуль 2. Товарознавство					
Теоретичні засади товарознавства	4	2			2
Методи товарознавства	6	2	2		2
Класифікація та асортимент товарів	5	2	2		1
Кодування та маркування товарів	6	2	2		2
Стандартизація та сертифікація товарів	8	2	4		2
Товарознавча експертиза	6	2	2		2
Пакування та зберігання товарів. Товарні втрати.	6	2	2		2
Разом за змістовим модулем 2	41	14	14		13
Підготовка до екзамену	30				30
Усього годин	105	30	22		53

2. САМОСТІЙНА РОБОТА

ОПРАЦЮВАННЯ РОЗДІЛІВ ПРОГРАМИ, ЯКІ НЕ ВИКЛАДАЮТЬСЯ НА ЛЕКЦІЯХ:

Назва теми	Посилання на джерела
Конкуренентоспроможність торговельного підприємства	2, 4, 6
Фінансово-майновий стан торговельного підприємства та методи його оцінки	6,7,8
Формування роздрібних цін торговельного підприємства	8,9,10
Дослідження чинників, що визначають розмір торговельної надбавки	9,10
Стратегія у торговельному підприємстві та її обґрунтування	1,4

3. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль 1. Комерційна діяльність

Максимальна оцінка за змістовий модуль 1 -100 балів.

Оцінка поточного контролю за змістовий модуль 1 складається з:

- присутності студента на лекціях (максимальна кількість – 8 балів. 1 лекція – 1 бал);
- присутності студента на практичних заняттях (максимальна кількість – 4 бали. 1 практичне заняття – 1 бал);
- виконання студентом практичного завдання (максимальна кількість балів – 40 балів: 2 виконаних практичних завдання в межах одного практичного заняття, кожне по 5 балів (за планом – 4 практичних заняття): студент в повному обсязі, якісно та правильно виконав завдання, показав вміння логічно і послідовно викладати матеріал, робити висновки, наводити, де можливо, приклади з наданням фактичного матеріалу - 5 балів; відповідь і висновки до завдання студентом виконані правильно, але стисло і неповно. Завдання виконано без наведення достатньої кількості прикладів і статистичних даних. На додаткові питання викладача студент відповідає не в повному обсязі – 3-4 балів; студент виконав завдання не в повному обсязі і з грубими помилками. Правильні висновки за результатами виконання завдання студент робить не самостійно, а лише з урахуванням наведених викладачем запитань. – 1-2 балів; студент не правильно та/або неякісно виконав завдання і допустив грубі помилки при формулюванні висновків не тільки при самостійному розгляді питання, але і з урахування наведених викладачем запитань та на додаткові питання викладача студент не відповідає або відповідає з грубими помилкам – 0 балів;
- конспектування розділів програми, які не викладаються на лекціях (максимальна кількість балів 14 балів): надання повного розгорнутого конспекту – 14 балів; якщо у конспекті розкрито сутність питання, але допущені неprincipові помилки, відсутня необхідна деталізація, студент одержує 9-13 балів; якщо у конспекті розкрито сутність питання, але допущені неправильні тлумачення, студент одержує 5-8 балів; студент не повністю розкрив сутність питання, у відповіді допущені грубі помилки – 1-4 бали; якщо у відповіді містяться принципіві помилки, або повністю відсутня відповідь – 0 балів.
- відповідь на 17 тестових запитань (1 тестове питання – 2 бали). Максимальна кількість – 34 бали.

Змістовий модуль 2. Товарознавство

Максимальна оцінка за змістовий модуль 1 – 100 балів.

Оцінка поточного контролю за змістовий модуль 1 складається з:

- присутності студента на лекціях (максимальна кількість – 7 балів. 1 лекція – 1 бал);
- присутності студента на практичних заняттях (максимальна кількість – 7 балів. 1 практичне заняття – 1 бал);
- виконання студентом практичного завдання (максимальна кількість балів – 40 балів: 1 виконане практичне завдання в межах одного практичного заняття – 5 балів (за планом – 8 практичних заняття): студент в повному обсязі, якісно та правильно виконав завдання, показав вміння логічно і послідовно викладати матеріал, робити висновки, наводити, де можливо, приклади з наданням фактичного матеріалу - 5 балів; відповідь і висновки до завдання студентом виконані правильно, але стисло і неповно. Завдання виконано без наведення достатньої кількості прикладів і статистичних даних. На

додаткові питання викладача студент відповідає не в повному обсязі – 3-4 бали; студент виконав завдання не в повному обсязі і з грубими помилками. Правильні висновки за результатами виконання завдання студент робить не самостійно, а лише з урахуванням наведених викладачем запитань. – 1-2 балів; студент не правильно та/або неякісно виконав завдання і допустив грубі помилки при формулюванні висновків не тільки при самостійному розгляді питання, але і з урахування наведених викладачем запитань та на додаткові питання викладача студент не відповідає або відповідає з грубими помилкам – 0 балів;

– конспектування розділів програми, які не викладаються на лекціях (максимальна кількість балів 12 балів): надання повного розгорнутого конспекту – 12 балів; якщо у конспекті допущені неprinципові помилки, відсутня необхідна деталізація, студент одержує 9-11 балів; якщо у конспекті розкрито сутність питання, але допущені неправильні тлумачення, студент одержує 5-8 балів; студент не повністю розкрив сутність питання, у відповіді допущені грубі помилки – 1-4 бали; якщо у відповіді містяться prinципові помилки, або повністю відсутня відповідь – 0 балів.

– відповідь на 17 тестових запитань (1 тестове питання – 2 бали). Максимальна кількість – 34 бали.

–
Підсумковий контроль знань студента здійснюється у формі екзамену, що складається з 40 тестових питань та задач і оцінюється за 100 бальною шкалою (1 тестове питання – 2 бали; розв'язання задачі – 20 балів).

Критерії оцінювання правильності розв'язання задачі (максимум 20 балів):

– студент в повному обсязі, якісно та правильно виконав завдання, показав вміння логічно і послідовно викладати матеріал, робити висновки, – 20 балів;

– відповідь і висновки до задачі студентом виконані правильно, але стисло і не повно. Задача розв'язана без наведення достатньої кількості формул та логічної послідовності розв'язання. На додаткові питання викладача щодо послідовності розв'язання задачі чи то використаних формул студент відповідає не в повному обсязі – 15-19 балів;

– студент розв'язав задачу не в повному обсязі, навів формули для розрахунку, одиниці виміру, пояснив логічну послідовність розв'язання задачі в цілому, але не знає які далі застосовувати формули. Правильні висновки за результатами виконаних розрахунків студент робить самостійно – 9-14 балів;

– студент розв'язав задачу з грубими помилками, не навів одиниці виміру та/або формули для розрахунку. Правильні висновки за результатами виконаних розрахунків студент робить не самостійно, а лише з урахуванням наведених викладачем запитань – 4-8 балів;

– студент не правильно та/або не якісно розв'язав задачу і допустив грубі помилки при формулюванні висновків не тільки при самостійному розгляді питання, але і з урахування наведених викладачем запитань. На додаткові питання викладача щодо базових формул що застосовуються для розрахунку показників в межах дисципліни студент відповідає – 1-3 бали;

– студент не правильно та/або не якісно розв'язав задачу і допустив грубі помилки при формулюванні висновків не тільки при самостійному розгляді питання, але і з урахування наведених викладачем запитань. На додаткові питання викладача щодо базових формул що застосовуються для розрахунку показників в межах дисципліни студент не відповідає або відповідає з грубими помилкам - 0 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як середньоарифметична оцінка за результатами змістових модулів 1 і 2 та результатів екзамену.

4. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента за якість викладення та опанування навчального матеріалу, прозорість оцінювання, дотримання принципів академічної доброчесності. Середовище на заняттях є дружнім та відкритим до конструктивної критики.

Дотримання академічної доброчесності студентами. Студенти академії мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності ПДАБА ПЛПМ 0812-001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

-самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

-дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

-посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;

-надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Дотримуємося Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у ПДАБА. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

Порядок зарахування пропущених занять відбувається у формі усного опитування (якщо пропущена лекція) та виконання індивідуального розрахункового завдання (якщо пропущене практичне заняття).

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Апопій В. В., Гуштан Т.В., Павлова М. Б. Роздрібна торгівля: концентрація, спеціалізація та типізація: монографія. Львів : Видавництво Новий Світ-2000, 2018, 233 с.

2. Бавико О.Є. Експертиза товарів: конспект лекцій. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2016. 130 с. URL: http://elibrary.donnue.edu.ua/1478/1/Baviko_2016_20.pdf

3. Мельник Т.Ю. Товарознавство: підручник. Житомир: ДУ «Житомирська політехніка», 2020. 364 с. URL:

http://eztuir.ttu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/7682/ТОВАРОЗНАВСТВО_МЕЛЬНИК%20Т.Ю_підручник%20%281%29.pdf?sequence=1&isAllowed=y

4. Національний стандарт України «Роздрібна та оптова торгівля» Терміни та визначення понять ДСТУ 4303 : 2004. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dt-kt.com/natsionalniy-standart-ukrayini-dstu-4303-2004-rozdribna-ta-optova-torgivlya/>

5. Подвірна Т.В. Теоретичні основи товарознавства та підприємництва: опорний конспект лекцій. Тернопіль: ТНТУ, 2017. 200 с. URL: http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/21291/1/Konspekt_lekcij_17_nov.pdf

6. Товарознавство та комерційна діяльність: підручник. За заг. ред. В.Л. Диканя. Харків: УкрДУЗТ, 2018. - 362 с. URL: <http://lib.kart.edu.ua/handle/123456789/2429>

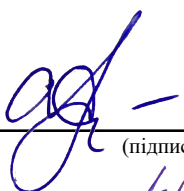
Допоміжна

1. Дrajниця С. А. Електронна комерція : навч. посіб. Львів: Новий Світ-2000, 2018. 182 с.
2. Орленко Я.Ю., Антонова Л.В., Антонов А.В., Плеханова О.П. Сучасний інструментарій державного регулювання процесів забезпечення якості продукції. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2018. № 9. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/9_2018/3.pdf
3. Рабінович А. В. Правове регулювання захисту прав споживачів: навч. посіб. Львів: Новий Світ-2000, 2016. 342 с.
4. Структурні зміни та сучасні тенденції розвитку внутрішньої торгівлі України. В. В. Апопій та ін. Львів: Новий Світ-2000, 2017. 440 с.

6. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України – <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Офіційний сайт ДП «Державний центр сертифікації і експертизи сільськогосподарської продукції» - <https://dpcenter.org.ua/p/main>
3. Офіційний сайт Міністерства економіки України – <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
4. Офіційний сайт ДП «УкрНДНЦ» (Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості) – <http://uas.gov.ua>

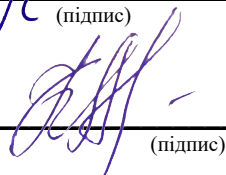
Розробник

(підпис)

(Ганна СТУПНІКЕР)

Гарант освітньої програми

(підпис)

(Кіра СПІРІДОНОВА)

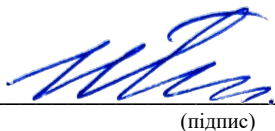
Силабус затверджено на засіданні кафедри

Фінансів, економіки та підприємництва

(назва кафедри)

Протокол від «22» серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

(Ірина ПОПОВИЧЕНКО)